

V Bruseli 1. júla 2025
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0164(NLE)**

**10121/25
ADD 1**

**AELE 49
MI 378
FL 24
ISL 25
N 34
ENER 243**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: Návrh ROZHODNUTIA SPOLOČNÉHO VÝBORU EHP, ktorým sa mení príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP

NÁVRH

ROZHODNUTIE SPOLOČNÉHO VÝBORU EHP č. ...

Z ...,

ktorým sa mení príloha IV (Energetika) k Dohode o EHP

SPOLOČNÝ VÝBOR EHP,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“),
a najmä na jej článok 98,

keďže:

- (1) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759 zo 14. decembra 2021, ktorým sa mení príloha VII k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o metodiku výpočtu množstva energie z obnoviteľných zdrojov používanej na chladenie a diaľkové chladenie¹, sa má začleniť do Dohody o EHP.
- (2) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov², v znení korigend Ú. v. EÚ L 311, 25.9.2020, s. 11 a Ú. v. EÚ L 41, 22.2.2022, s. 37, sa má začleniť do Dohody o EHP.
- (3) Smernicou (EÚ) 2018/2001 sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES³ začlenená do Dohody o EHP, a preto je potrebné odkaz na ňu v rámci Dohody o EHP vypustiť.

¹ Ú. v. EÚ L 139, 18.5.2022, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82.

³ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.

- (4) Štáty EZVO nie sú zahrnuté do záväzného celkového cieľa Únie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe Únie v roku 2030. Článok 3 smernice (EÚ) 2018/2001 by sa mal uplatňovať v štátoch EZVO s výnimkou ustanovení článku 3 ods. 1, 5 a 6 uvedenej smernice. Štáty EZVO by namiesto toho mali stanoviť národné indikatívne ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov na rok 2030, a preto by nemali uplatňovať článok 8 týkajúci sa platformy Únie pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a štatistické prenosy. To nevylučuje možnosť budúcich rokovaní medzi štátmi EZVO a Úniou, pokiaľ ide o spoluprácu na dosiahnutie cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov po roku 2030.
- (5) Štáty EZVO môžu uplatňovať systémy podpory v súlade s článkom 4 smernice (EÚ) 2018/2001 na účely dosiahnutia alebo prekročenia svojich príslušných národných indikatívnych cieľov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.
- (6) V článku 7 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001 sa stanovujú výnimky pre Cyprus a Maltu vo forme nižšej prahovej hodnoty pri výpočte hrubej konečnej energetickej spotreby v súvislosti s množstvom energie spotrebovanej v leteckej doprave. Island je vzdialený ostrov s dlhými vzdialenosťami k susedným krajinám. Vzhľadom na túto špecifickú geografickú situáciu by sa na Island mala uplatňovať rovnaká prahová hodnota ako v prípade Cypru a Malty.
- (7) V prípadoch, kedy má Nórsko povinnosť konzultovať so Sámami, je potrebné zabezpečiť, aby sa lehoty na postup udeľovania povolení uvedené v článku 16 ods. 4, článku 16 ods. 5 a článku 16 ods. 6 smernice (EÚ) 2018/2001 mohli predĺžiť až o jeden rok.

- (8) Nórsko a Island majú vysoký podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov. Nórsko využíva elektrinu z obnoviteľných zdrojov prevažne na vykurovacie účely, zatiaľ čo Island používa na vykurovanie obnoviteľné geotermálne zdroje a elektrinu z obnoviteľných zdrojov využíva tam, kde geotermálne zdroje nie sú k dispozícii. Preto je vhodné upraviť metodiku výpočtu týkajúcu sa začleňovania vykurovania a chladenia do smernice (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o štáty EZVO.
- (9) Vzhľadom na regionálnu úniu Lichtenštajnska so Švajčiarskom, v rámci ktorej sú palivá regulované švajčiarskymi orgánmi a dodávané švajčiarskymi subjektmi, a na to, že ide o jediný zdroj dodávok dopravných palív v Lichtenštajnsku, je vhodné udeliť dočasnú výnimku z článkov 25 až 31 smernice (EÚ) 2018/2001, v ktorých sa stanovujú pravidlá týkajúce sa energie z obnoviteľných zdrojov v odvetví dopravy a pravidlá udržateľnosti pre palivá z obnoviteľných zdrojov. Lichtenštajnsko dodržiava švajčiarsky systém na zvýšenie využívania biopalív založený na kompenzačnom mechanizme CO₂, ktorý je z hľadiska ambícií porovnateľný s nahrádzajúcimi a úspornými účinkami v oblasti cieľov pre biopalivá. Emisie CO₂ z palív pre vozidlá so spaľovacím motorom sa musia kompenzovať vnútroštátnymi opatreniami a opatreniami v zahraničí. V článku 37 lichtenštajskej vyhlášky o CO₂ (LR 814.065.1) a v článkoch 9 a 10 aktu o CO₂ (LR 814.065) sa stanovuje, že sa od roku 2024 musí kompenzovať 23 % emisií CO₂. Táto výnimka by sa mala vzťahovať na smernicu (EÚ) 2018/2001 v znení platnom pred jej zmenou smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023⁴. Táto výnimka je prísne časovo obmedzená a mala by sa uplatňovať len dovtedy, kým sa nedosiahne dohoda o začlenení smernice (EÚ) 2018/2001 zmenenej smernicou (EÚ) 2023/2413 do dohody o EHP. Dohoda by sa mala považovať za dosiahnutú po začlenení smernice (EÚ) 2018/2001 zmenenej smernicou (EÚ) 2023/2413 do Dohody o EHP.

⁴ Ú. v. EÚ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>.

- (10) Lichtenštajnsko bolo vyňaté z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike⁵, keďže nedokáže poskytnúť pôvodné údaje o „primárnej energetickej spotrebe“ alebo „konečnej energetickej spotrebe“. Lichtenštajnsko môže preformulovať vnútroštátne štatistické údaje na údaje o primárnej energetickej spotrebe a konečnej energetickej spotrebe, kde sa to podľa smernice (EÚ) 2018/2001 vyžaduje.
- (11) Príloha IV k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

⁵ Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1.

Článok 1

V prílohe IV k Dohode o EHP sa znenie bodu 41 (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES) nahrádza takto:

32018 L 2001: smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82), v znení korigend Ú. v. EÚ L 311, 25.9.2020, s. 11 a Ú. v. EÚ L 41, 22.2.2022, s. 37, zmenená týmito právnymi predpismi:

- **32022 R 0759**: delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2022/759 zo 14. decembra 2021 (Ú. v. EÚ L 139, 18.5.2022, s. 1).

Rozhodnutia o uznaní dobrovoľných schém na preukázanie súladu s kritériami udržateľnosti podľa smerníc Európskeho parlamentu a Rady 98/70/ES a (EÚ) 2018/2001 sú uvedené v kapitole XVII prílohy II.

Ustanovenia smernice sa na účely tejto dohody vykladajú s týmito úpravami:

- a) Článok 3 ods. 1, 5 a 6, článok 5 ods. 4 a 5 a článok 8 sa neuplatňujú na štáty EZVO.

b) V článku 3:

i) v odseku 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Každý štát EZVO stanoví národný indikatívny cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vyjadrený ako podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2030 ako súčasť svojho príslušného integrovaného národného energetického a klimatického plánu v súlade s článkami 3 až 5 a článkami 9 až 14 nariadenia (EÚ) 2018/1999. Pri príprave svojich návrhov integrovaných národných energetických a klimatických plánov môžu štáty EZVO zväžiť vzorec uvedený v prílohe II k uvedenému nariadeniu.“;

ii) v odseku 4 sa dopĺňa tento pododsek:

„Od 1. januára 2026 nesmie byť podiel energie z obnoviteľných zdrojov v rámci hrubej konečnej energetickej spotreby jednotlivých štátov EZVO nižší ako základný podiel uvedený v treťom stĺpci tabuľky v časti A prílohy I. Štáty EZVO prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržania uvedeného základného podielu.“

c) V článku 4:

i) v odseku 1 sa dopĺňa táto veta:

„Na to, aby štáty EZVO dosiahli alebo prekročili svoje príslušné národné indikatívne ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanovené v článku 3 ods. 2 tejto smernice, môžu štáty EZVO uplatňovať systémy podpory.“;

- ii) v odseku 3 sa slová „bolo dotknuté uplatniteľné právo Únie týkajúce sa vnútorného trhu s elektrinou“ nahrádzajú slovami „boli dotknuté právne predpisy o vnútornom trhu s elektrinou uplatniteľné podľa Dohody o EHP“.
- d) V článku 5 ods. 2 sa slová „práva Únie v oblasti vnútorného trhu s elektrinou“ nahrádzajú slovami „právnych predpisov o vnútornom trhu s elektrinou uplatniteľných podľa Dohody o EHP“.
- e) V článku 4 ods. 9, článku 6 ods. 1, článku 21 ods. 7 a článku 22 ods. 7 sa slová „články 107 a 108 ZFEÚ“ (v jednotlivých gramatických tvaroch) nahrádzajú slovami „články 61 a 62 Dohody o EHP“ (v príslušných gramatických tvaroch).
- f) V článku 7 ods. 5 treťou pododseku sa za slovo „Cypru“ vkladá slovo „, Islandu“.
- g) V článku 16 ods. 4 a 5 sa za slová „mimoriadnych okolností“ vkladajú slová „alebo ak má Nórsko povinnosť konzultovať so Sámami“.
- h) V článku 16 ods. 6 sa za slovo „zariadenia“ vkladajú slová „alebo ak má Nórsko povinnosť konzultovať so Sámami“.
- i) V článku 19 ods. 11 sa dopĺňajú tieto pododseky:
- „Štáty EZVO neuznávajú potvrdenia o pôvode vydané treťou krajinou s výnimkou situácie, keď Únia uzavrela dohodu s touto treťou krajinou o vzájomnom uznávaní potvrdení o pôvode vydaných v Únii a kompatibilných systémov potvrdení o pôvode zriadených v uvedenej tretej krajine a keď štáty EZVO uzavreli v podstate rovnocennú dohodu, a to iba v prípade, že existuje priamy dovoz alebo vývoz energie.

Štáty EZVO sa usilujú uzatvárať dohody, ktoré boli uvedené v prvom pododseku.“.

- j) V článku 19 ods. 12 a článku 36 ods. 3 sa slová „právo Únie“ (v jednotlivých gramatických tvaroch) nahrádzajú slovami „Dohoda o EHP“ (v príslušných gramatických tvaroch).
- k) V článku 20 ods. 3 sa za slová „cieľa Únie stanoveného v článku 3 ods. 1 tejto smernice“ vkladajú slová „alebo, pokiaľ ide o štáty EZVO, ich príslušného národného indikatívneho cieľa v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov stanoveného v súlade s článkom 3 ods. 2“.
- l) V článku 23 ods. 1 sa slová „a vypočítaným podľa metodiky stanovenej v článku 7 bez toho, aby bol dotknutý odsek 2 tohto článku“ neuplatňujú na štáty EZVO.
- m) V článku 23 ods. 2 písm. b) sa za slová „priemerného ročného zvýšenia“ vkladajú slová „alebo, pokiaľ ide o štáty EZVO, ak ich podiel energie z obnoviteľných zdrojov vrátane elektriny z obnoviteľných zdrojov používanej v odvetví vykurovania a chladenia je vyšší ako 60 %, započítať každý takýto podiel ako splnenie priemerného ročného zvýšenia“.
- n) V článku 29 ods. 1 písm. a) sa slová „prispievanie k cieľu Únie stanovenému v článku 3 ods. 1 a“ neuplatňujú na štáty EZVO.
- o) Články 25 až 31 sa neuplatňujú na Lichtenštajnsko až do začlenenia smernice (EÚ) 2018/2001 zmenenej smernicou (EÚ) 2023/2413 do Dohody o EHP.

p) Do tabuľky v bode A prílohy I sa dopĺňa tento text:

”

	Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2005 (S ₂₀₀₅)	Cieľ pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2020 (S ₂₀₂₀)
Island	55,0 %	64 %
Nórsko	58,2 %	67,5 %
Lichtenštajnsko	7 %	24 %

“

q) V bode 6 písm. b), c) a d) prílohy IV sa slová „vnútroštátneho práva a práva Únie“ nahrádzajú slovami „vnútroštátneho práva a právnych predpisov uplatniteľných podľa Dohody o EHP“.

Článok 2

Znenie delegovaného nariadenia (EÚ) 2022/759 a smernice (EÚ) 2018/2001 v znení korigend uverejnených v Ú. v. EÚ L 311, 25.9.2020, s. 11 a v Ú. v. EÚ L 41, 22.2.2022, s. 37 v islandskom a nórskom jazyku, ktoré sa uverejní v dodatku EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*, je autentické.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť ... pod podmienkou, že boli vykonané všetky oznámenia podľa článku 103 ods. 1 Dohody o EHP*.

Článok 4

Toto rozhodnutie sa uverejní v oddiele EHP *Úradného vestníka Európskej únie* a v dodatku EHP k *Úradnému vestníku Európskej únie*.

V ..., ..

Za Spoločný výbor EHP

Predseda/predsedníčka

tajomníci

Spoločného výboru EHP

* [Ústavné požiadavky neboli oznámené.] [Ústavné požiadavky boli oznámené.]

Vyhlásenie štátov EZVO
k rozhodnutiu č. ...,
ktorým sa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 začleňuje
do dohody

[na prijatie spolu s rozhodnutím a uverejnenie v Úradnom vestníku Európskej únie]

Začlenením smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 do Dohody o EHP sa rozširuje spoločný regulačný rámec na podporu energie z obnoviteľných zdrojov v štátoch EZVO. Štáty EZVO nie sú zahrnuté do hlavného cieľa EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Štáty EZVO však stanovili tieto príslušné indikatívne národné ciele v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov:

- Island stanovil národný indikatívny cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vyjadrený ako podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie na 80 % v roku 2030. Islandský národný cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie vychádza z analýzy a prognózy islandskej agentúry pre životné prostredie a energiu (UOS) do roku 2030. Odvetvia elektrickej energie a vykurovania na Islande používajú 100 % obnoviteľné zdroje energie z vodnej a geotermálnej energie. Islandský indikatívny cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na rok 2030 je o 16 percentuálnych bodov vyšší ako národný cieľ pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe v roku 2020.

- Lichtenštajnský parlament (Landtag) prijal 6. novembra 2020 svoju energetickú stratégiu na rok 2030, v ktorej stanovil národný cieľ 30 % podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Tento cieľ sa realizuje nasledovne: Približne 17 % z domácich obnoviteľných zdrojov energie (predovšetkým fotovoltika a podľa možnosti veterná energia a v menšom rozsahu biomasa) a približne 13 % z dovážaných obnoviteľných zdrojov energie (e-palivá, obnoviteľný vodík). Správy o dosahovaní cieľov sa podávajú každoročne (ako súčasť monitorovacej správy určenej lichtenštajnskému parlamentu).

 - Nórsko stanovilo národný indikatívny cieľ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov vyjadrený ako podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie na 77,5 % v roku 2030. Nórsky národný cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie vychádza z analýzy a prognóz nórskej agentúry pre energiu (NVE) do roku 2030 a z interných posúdení, ktoré vykonalo nórske ministerstvo energetiky. Východisková pozícia Nórska je veľmi vysoká, keďže Nórsko bola jedna z prvých krajín, ktoré využívali energiu z obnoviteľných zdrojov. Zároveň to znamená, že sa už využívajú nákladovo najefektívnejšie a najjednoduchšie dostupné opatrenia. Nórsky indikatívny cieľ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie na rok 2030 je o 10 percentuálnych bodov vyšší ako národný cieľ pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej energetickej spotrebe na úrovni 67,5 % v roku 2020.
-